

Disposición derradeira terceira. Adaptación regulamentaria.

O Goberno, no prazo de seis meses desde a publicación desta lei orgánica, adaptará ás súas previsións o Regulamento de execución da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, aprobado polo Real decreto 864/2001, do 20 de xullo.

Disposición derradeira cuarta. Entrada en vigor.

Esta lei orgánica entrará en vigor ó mes da súa completa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a tódolos españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei orgánica.

Madrid, 20 de novembro de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21338 *LEI 42/2003, do 21 de novembro, de modificación do Código civil e da Lei de axuizamento civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós.* («BOE» 280, do 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban tódolos que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os avós desempeñan un papel fundamental de cohesión e transmisión de valores na familia, que é o axente de solidariedade por excelencia da sociedade civil. Os poderes públicos han fomenta-la protección integral do menor e a familia en cumprimento do mandato constitucional do artigo 39 da nosa Carta magna.

O interese do fillo, principio rector no noso dereito de familia, vertebra un conxunto de normas de protección, imprescindibles cando as estruturas familiares manifestan disfuncións, xa sexa por situacións de crise matrimonial, xa sexa por abandono de relacións familiares non matrimoniais ou por cumprimento defectuoso dos deberes por parte dos proxenitores.

Neste ámbito, a intervención dos poderes públicos debe tender a asegura-lo mantemento dun espazo de socialización adecuado que favoreza a estabilidade afectiva e persoal do menor, a teor do mandato considerado no artigo 39 da Constitución, que asegura a protección social, económica e xurídica da familia.

Neste sentido, as normas vixentes do Código civil dispensan un tratamento exíguo a un elemento de significativa importancia no desenvolvemento persoal dos menores, isto é, as relacións dos netos cos seus avós.

O lexislador non pode esquecer que o ámbito familiar non se circunscribe unicamente ás relacións paterno-filiais que, aínda que prioritarias, non poden illarse do resto de relacións familiares. Tampouco se pode considerar que a mención residual do actual artigo 160 do Código civil poña suficientemente de manifesto a importancia das relacións dos avós cos seus netos.

En efecto, cabe entender que os avós, ordinariamente alleos ás situacións de ruptura matrimonial, poden

desempeñar un papel crucial para a estabilidade do menor. Neste sentido, dispoñen dunha autoridade moral e dunha distancia con respecto dos problemas da parella que pode axudar ós netos a racionalizar situacións de conflito familiar, favorecendo neste sentido a súa estabilidade e o seu desenvolvemento. Contrarrestar situacións de hostilidade ou enfrontamento entre os proxenitores e dota-lo menor de referentes necesarios e seguros no seu contorno son circunstancias que poden neutraliza-los efectos negativos e traumáticos dunha situación de crise.

Esta situación privilexiada, xunto coa proximidade do parentesco e a súa experiencia, distingue os avós doutros parentes e achegados, que tamén poden coadxuvar ó mesmo fin.

De acordo con todo o anterior, a modificación lexislativa que se aborda nesta lei persegue un dobre obxectivo. En primeiro lugar, singularizar desde un aspecto substantivo, de xeito máis explícito e reforzado, o réxime de relacións entre os avós e os netos, tanto en caso de ruptura familiar, como no caso de simple deixación de obrigas por parte dos proxenitores. En segundo lugar, atribúeselles ós avós unha función relevante no caso de deixación polos pais das obrigas derivadas da patria potestade.

Para estes fins, a modificación que se propugna introduce un novo parágrafo B) no artigo 90 do Código civil, de acordo co cal o convenio regulador poderá considerar, no xeito máis adecuado ó interese do fillo, o réxime de visitas e comunicación deste cos seus avós.

Pola súa parte, o artigo 94 do Código civil queda modificado co fin de recolle-la posibilidade de pronunciamiento xudicial sobre o réxime de visitas cos avós.

Así mesmo, o artigo 103 do Código civil, coherentemente coa modificación do artigo 90, prevé a decisión xurisdiccional, cando falte o acordo entre os cónxuxes, de encomendar, en primeiro lugar, ós avós a tutela dos fillos, de xeito excepcional, pero anteposto á posibilidade de outorgarlles este coidado a outros parentes ou outras persoas ou institucións.

Igualmente é obxecto de atención o artigo 160 do Código civil, a aplicación do cal non só se circunscribe ó caso das rupturas matrimoniais, e pretende articular unha salvagarda fronte a outras situacións como o mero desinterese dos proxenitores ou a ausencia dun deles que en tales circunstancias prexudicase as relacións dos netos cos seus avós.

Tamén, na redacción do artigo 161 do Código civil faise explícito e singular o réxime de visitas e relacións dos avós cos netos sometidos a acollemento.

Por último, modifícase a Lei de axuizamento civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós, de xeito que a efectividade dos dereitos recoñecidos no artigo 160 do Código civil será substanciada polos trámites e os recursos do xuízo verbal, coas peculiaridades dispostas no capítulo I, título I, libro IV da Lei de axuizamento civil.

Artigo primeiro. Modificación do Código civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós.

Modifícanse os seguintes artigos do Código civil:

Un. Introdúcese un novo parágrafo B) no artigo 90 coa seguinte redacción, pasando os actuais parágrafos B), C), D) e E) a ser, respectivamente, C), D), E) e F):

«B) Se se considera necesario, o réxime de visitas e comunicación dos netos cos seus avós, tendo en conta, sempre, o interese daqueles.»

Dous. O antepenúltimo parágrafo do artigo 90 quedaría redactado como segue:

«Os acordos dos cónxuxes, adoptados para regular as consecuencias da nulidade, separación ou divorcio serán aprobados polo xuíz, salvo se son danosos para os fillos ou gravemente prexudiciais para un dos cónxuxes. Se as partes propoñen un réxime de visitas e comunicación dos netos cos avós, o xuíz poderá aprobar logo de audiencia dos avós en que estes presten o seu consentimento. A denegación dos acordos deberase facer mediante resolución motivada e neste caso os cónxuxes deben someter á consideración do xuíz nova proposta para a súa aprobación, se procede. Desde a aprobación xudicial, poderanse facer efectivos pola vía de constrinximento.»

Tres. Introdúcese un segundo parágrafo no artigo 94, que terá a seguinte redacción:

«Igualmente poderá determinar, logo de audiencia dos pais e dos avós, que deberán presta-lo seu consentimento, o dereito de comunicación e visita dos netos cos avós, conforme o artigo 160 deste código, tendo sempre presente o interese do menor.»

Catro. Modifícanse os dous parágrafos da medida 1.ª do artigo 103, que quedan redactados do seguinte xeito:

«1.ª Determinar, en interese dos fillos, con cal dos cónxuxes han de queda-los suxeitos á patria potestade de ámbolos dous e toma-las disposicións apropiadas de acordo co establecido neste código e, en particular, a cónxuxe apartado dos fillos poderá cumprilo deber de velar por estes e o tempo, modo e lugar en que poderá comunicar con eles e telos na súa compañía.

Excepcionalmente, os fillos poderán ser encomendados ós avós, parentes ou outras persoas que así o consentiren e, de non habelos, a unha institución idónea, conferíndoselle-las funcións tutelares, que exercerán baixo a autoridade do xuíz.»

Cinco. Os parágrafos segundo e terceiro do artigo 160 quedarán redactados do seguinte xeito:

«Non se poderán impedir sen xusta causa as relacións persoais do fillo cos seus avós e outros parentes e achegados.

En caso de oposición, o xuíz, por petición do menor, avós, parentes ou achegados, resolverá atendidas as circunstancias. Especialmente, deberá asegurar que as medidas que se poidan fixar para favorece-las relacións entre avós e netos non facul-ten a infracción das resolucións xudiciais que restrinxan ou suspendan as relacións dos menores con algún dos seus proxenitores.»

Seis. O artigo 161 queda redactado como segue:

«Artigo 161.

Tratándose do menor acollido, o dereito que ós seus pais, avós e demais parentes lles corresponde para visitalo e relacionarse con el, poderá ser regulado ou suspendido polo xuíz, atendidas as circunstancias e o interese do menor.»

Artigo segundo. *Modificación da Lei de axuízamento civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós.*

Engádese un ordinal máis ó punto 1 do artigo 250 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, coa seguinte redacción:

«12.º As que pretendan a efectividade dos dereitos recoñecidos no artigo 160 do Código civil.

Nestes casos o xuízo verbal substanciarase coas peculiaridades dispostas no capítulo I do título I do libro IV desta lei.»

Disposición transitoria única. *Procesos pendentes de resolución.*

O disposto nesta lei será de aplicación nos procesos de separación, nulidade e divorcio que se incoen con posterioridade á súa entrada en vigor.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta lei dítase ó abeiro da competencia que lle corresponde ó Estado conforme o artigo 149.1.6.^a e 8.ª da Constitución.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o día seguinte ó da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a tódolos españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 21 de novembro de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21339 *LEI 43/2003, do 21 de novembro, de montes.*
(«BOE» 280, do 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban tódolos que a viren e entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

«A ordenación, a conservación e o desenvolvemento sustentable de tódolos tipos de bosques son fundamentais para o desenvolvemento económico e social, a protección do ambiente e os sistemas sustentadores da vida no planeta. Os bosques son parte do desenvolvemento sustentable.»

Esta declaración da Asemblea de Nacións Unidas, na súa sesión especial de xuño de 1997, é unha clara expresión do valor e o papel que os montes desempeñan na nosa sociedade. Acolloendo esta concepción, esta lei establece un novo marco lexislativo regulador dos montes, para a reorientación da conservación, a mellora e o aproveitamento dos espazos forestais en todo o territorio español en consonancia coa realidade social e económica actual, así como coa nova configuración do Estado autonómico creado pola nosa Constitución.

A Lei de montes de 1957 cumpriu case medio século e fíxoo coa eficacia que a súa propia lonxevidade demostra. Sen embargo, o mandato contido na Constitución española de 1978 de dotarnos dun marco lexislativo básico en materia forestal non pode ser realizado adecuadamente pola lei de 1957. O marco político e institucional, o contexto económico e social e o novo paradigma ambiental marcado especialmente polas tendencias internacionais, nun mundo intensamente globalizado, teñen moi pouco que ver cos imperantes nos anos 50 do pasado século.